

Helsingin kärjäoikeuden laamanni

Rikosuhrimaksun määräämättä jättäminen ja huolellisuus tuomion laatimisessa

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Helsingin kärjäoikeuden 1.3.2021 antamaan tuomioon 21/107891 asiassa R 20/6977. Tuomion tuomiolauselman mukaan vastaajalle ei ollut määrätty asiassa rikosuhrimaksua, vaikka hänen syykseen oli luettu muun ohella törkeä huumausainerikos, joka oli tehty rikosuhrimaksusta annetun lain voimaantulon jälkeen.

SELVITYS

Asiassa puheenjohtajana toimineen Helsingin kärjäoikeuden kärjätuomarin 8.3.2022 päivätyn selvityksen mukaan vastaaja on tuomion perustelujen mukaan velvoitettu rikosuhrimaksusta annetun lain 2 ja 3 §:n nojalla suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksu. Koska samaa velvoitetta ei kuitenkaan ollut merkitty tuomiolauselmaan, Ritu-asianhallintajärjestelmässä ei näy merkintää rikosuhrimaksusta eikä vastaaja ole saanut tilisiirtolomaketta rikosuhrimaksun maksamiseksi.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta

enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankaran rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Käräjäoikeus on asiassa lukenut vastaajan syyksi muun ohella rikosuhrimaksusta annetun lain voimaantulon jälkeen tehdyn törkeän huumausainerikoksen. Kyseisestä rikoksesta rikoslain 50 luvun 2 §:ssä säädetty ankaran rangaistus on kymmenen vuotta vankeutta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava tunnollinen ja huolellinen.

Kärjäätuomari on menetellyt asiassa virheellisesti jättäessään määräämättä vastaajalle rikosuhrimaksun. Vastaaja olisi tullut määrätä suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksuna 80 euroa rikosuhrimaksusta annetun lain 3 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti. Kärjäjäoikeuden tuomion perusteluista sekä selvityksestä ilmenevin tavoin vastaajalle on tarkoitettu määrätä asiassa rikosuhrimaksu, mutta kärjäätuomari on menetellyt huolimattomasti tuomiolauselmaa laatissaan. Rikosuhrimaksua koskevan vaatimuksen puuttuminen tuomiolauselmalta on tosiasiallisesti johtanut siihen, että rikosuhrimaksu on jäänyt asiassa määräämättä.

Virhe korjaantui säännönmukaisen muutoksenhaun yhteydessä Helsingin hovioikeuden määrättyä 25.3.2022 antamallaan tuomiolla 22/112080 (R 21/860) vastaajan suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksun 80 euroa.

Kiinnitän kärjäätuomarin huomiota huolellisuuteen ja tarkkuuteen tuomion laatimisessa. Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Pyydän Teitä saattamaan ratkaisuni kärjäätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijä

Rasmus Niemi